

TITEL: Historische strip

NIVEAU: 2 havo/vwo en 3 vmbo-t, maar met aanpassing voor meer niveaus mogelijk.

BENODIGDE TIJD: 25 minuten

TIJDVAK(KEN): Tijdvak 6, maar kernopdracht voor alle tijdvakken mogelijk.

VOORKENNIS: Leerlingen bezitten al voorkennis over de VOC, Gouden Eeuw en specerijenhandel.

BENODIGDHEDEN: 1 tekenvel A3 per leerling (bijlage), tekenspullen, smartboard of device om filmpje te bekijken.

INHOUDELIJKE BESCHRIJVING:

Leerlingen maken een chronologisch stripverhaal in drie plaatjes. Hierin verwerken zij de kennis over een historische ontmoeting: Een ontmoeting tussen verschillende historische culturen. De plaatjes laten de situatie zien vóór de ontmoeting, tijdens de ontmoeting en na de ontmoeting. In deze les is uitgegaan van de ontmoeting van Jan Pieterszoon Coen en de bevolking van de Banda-eilanden. Deze les is eenvoudig om te bouwen naar andere historische ontmoetingen.

LEERDOELEN:

Leerlingen worden zich bewust van historische ontwikkelingen en relaties op wereldschaal. Leerlingen kunnen zich bij een historische ontmoeting inleven in het standpunt van een niet-westerse beschaving. Leerlingen laten reflecteren op betekenis en historische gevolgen van ontmoetingen tussen culturen.

ACTIVITEITEN:

Leerlingen bestuderen informatie over de historische ontmoeting. Leerlingen tekenen een strip van een historische ontmoeting. Leerlingen wisselen in tweetallen hun strips uit en analyseren ze.

SAMENWERKEN:

De uitvoering van de opdracht kunnen leerlingen individueel doen. De uitwisseling achteraf gebeurt met een klasgenoot.

RESULTAAT:

Een strip van een historische ontmoeting met een reflectie achteraf.

EVALUATIE:

Leerlingen wisselen in tweetallen de strips uit en vullen een evaluatieformulier in. Hierbij worden zij gedwongen om na te denken over de keuzes die zij in hun tekening gemaakt hebben.

ALTERNATIEVEN:

- De opdracht kan gemakkelijk omgebouwd worden voor andere historische ontmoetingen. Vervang hiervoor het bronmateriaal of laat leerlingen zelf bronnen zoeken over een ontmoeting.

INGEBRACHT DOOR:

Pim Renou en Rinkse Koehorst

DATUM:

30 september 2015

OPDRACHT TIJDSTRIP

A. Wat ga je doen?

In deze opdracht maak je een stripverhaal over de ontmoeting van de Nederlanders van de VOC en de inwoners van de Banda-eilanden in het huidige Indonesië. Deze ontmoeting vond plaats begin 17de eeuw. Je informatie over deze ontmoeting haal je uit een filmpje.

Jouw strip bestaat uit drie plaatjes waarin je de situatie op de Banda-eilanden tekent. Tussen elk plaatje zit telkens vijftig jaar tijdsverschil.

Aan het einde wissel je jouw strip uit met een klasgenoot en bespreek je de verschillen.

B. Hoe ga je het doen?

Stap 1: Bekijk het filmpje (5min)

van SchoolTV., met de titel: Jan Pieterszoon Coen, Hollandse held of misdadiger: www.schooltv.nl/video/jan-pieterszoon-coen-hollandse-held-of-misdadiger.

Als je moeite hebt met de taalgebruik in het filmpje, gebruik dan de woordenlijst.

Stap 2: Kies uit ontmoetingen (5 min)

In het filmpje komen twee belangrijke ontmoetingen voor tussen de Nederlanders en de Bandanezen. Één ontmoeting in 1609 met admiraal Verhoeff en één ontmoeting in 1621 met Jan Pieterszoon Coen.

1. Wat gebeurde er tijdens de ontmoeting van 1609?
2. Wat gebeurde er tijdens de ontmoeting van 1621?

Kies één van de twee ontmoetingen uit voor jouw strip.

3. Waarom heb je voor deze ontmoeting gekozen?

Stap 3: Maak jouw tijdstrip (15 min)

Zorg voor een groot blad met drie lege kaders voor jouw strip. In elk kader komt een plaatje van jouw strip. Alles moet duidelijk worden uit jouw drie tekeningen. Je hoeft geen tekst te gebruiken.

Begin bij het middelste kader. Schrijf hierboven het jaar van de ontmoeting die jij koos: 1609 of 1621. Teken in het kader hoe de ontmoeting verliep.

Teken in het linkerkader de situatie 50 jaar voor de ontmoeting. Hoe was het leven op de Banda-eilanden voordat de Nederlanders kwamen?

Teken in het linkerkader de situatie 50 jaar na de ontmoeting. Hoe was het leven op de Banda-eilanden nadat de Nederlanders kwamen?

Stap 4: Wissel uit en analyseer (10 min)

Zoek een klasgenoot en wissel jullie strips uit. Bekijk of je begrijpt wat de ander getekend heeft. Beantwoord daarna de volgende vragen.

1a. Welke verschillen zitten er in jullie strips?

1b. Hoe komt dat?

2a. Hoe herken je de Nederlanders in jullie strips?

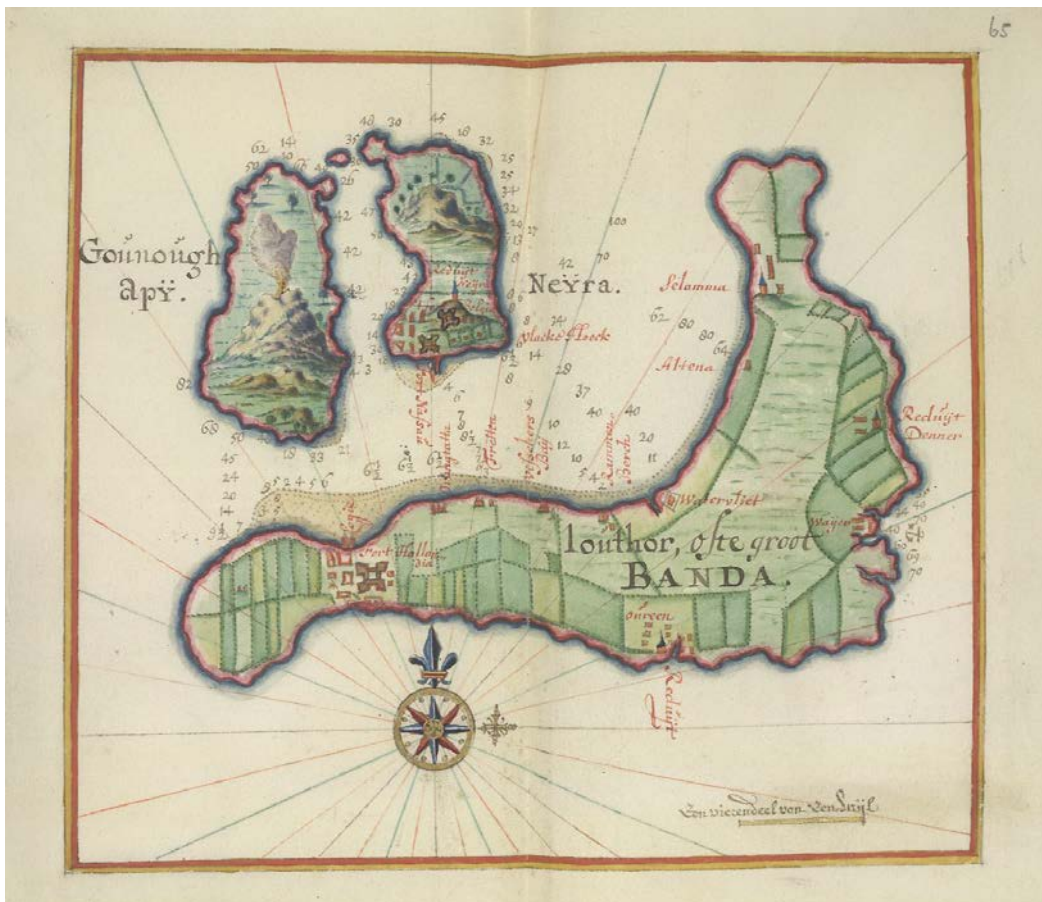
2b. Hoe herken je de Bandanezen in jullie strips?

2c. Hebben jullie symbolen gebruikt in jullie strips? (Bijvoorbeeld een Nederlandse vlag)

3a. Hebben jullie hetzelfde jaartal gekozen voor het middelste plaatje?

3b. Hoe zou het middelste plaatje anders geweest zijn als je voor het andere jaartal had gekozen?

3c. Leg uit hoe de keuzes die je maakt bepalen wat voor geschiedenisverhaal je vertelt.

Bron: Kaart van de Banda-eilanden. Is deze kaart van voor of na de ontmoeting?

WOORDENLIJST

Archipel	Term voor een eilandengroep
Banda-eilanden	Een eilandengroep in Indië
Bandanezen	Bewoners van de Banda-eilanden
Batavia	De hoofdstad van de VOC in Indië
gedeporteerd	Mensen tegen hun wil vervoeren weg van hun huis
Heren 17	De bestuurders van de VOC
Kavel	Een stuk land
koppensnellers	Naam voor culturen die hoofden van hun dode tegenstanders afsnijden
Moren	Verzamelnaam van Nederlanders voor iedereen met een donkere huidskleur
nootmuskaat	Dure specerij/kruid
ontvolken	Een gebied ontdoen van mensen door ze te deporteren of te doden
vennootschap	Een bedrijfsvorm. De VOC was een vennootschap
VOC	Verenigde Oost-Indische Compagnie de Nederlandse onderneming die alle handel in het oosten van de wereld beheerst en de Nederlandse gebieden daar bestuurd.

HISTORISCHE STRIP

Voor ontmoeting

Tijdens ontmoeting
Jaartal:.....

Na ontmoeting

